

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilatkozatai és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Égész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetők még elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécében:
Schalek E., Dukas M., Oppellik A.,
Daube G. L. és társai és Herndl.
Brünnen: Stern M.

Nyiltér petitorra 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önségélyző szövetség”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Az önértzet.

Minden embernek, még a legpoltronabb, leggyávább embernek is van önértete, van a nemzetnek is. Mikor Brennus kardjára csapott, nemcsak saját, hanem nemzetének önértete megnyilatkozott. A nemzeti önértetben nyilatkozik a nemzet ereje.

Magasabb etikai alapról nézzük a kérdést, mert az önértetről valóságos ballfogalmak vannak az életben. Ugyanis a gőgösség, mely hangban, modorban, neveltségben; — a rátorlás, a helykeség, a felfuvalkodottság és fenhéjazás mint az önértet részeinek, gyakran önértetnek tartatnak. — Mindezt pedig nemcsak nem önértet, hanem oly messze áll tőle, mint a jó nevelésű és ruházatu uri ember a piperkőcztől.

Az önértet az igazság evangéliuma, mikor jelentkezik senki sem tudja, de mindig jelentkezik, ha szükség van rá. Az önértet bizonyítéka a lélek erkölcsének. — Nem theatrális, nem pöz, mert e felbuzdulás pillanatából insultusra azonnal előterem. Fékezze az ész, kormányozza az igazság. Az önértet kis dolgoknál impozans arányait mutatja, az ember is elragad, ha önértete igaz és méltó, hát még a nemzet, midőn önértete nyilatkozik.

Éppen azért nem szabad ezt a méltóságos nemzeti erőt, alfajtaival összetéveszteni. Éppen azért szükséges, hogy a nemzeti önértet mindig kellő fokban jelentkezék, ha arra valóban szükség van.

Montesquieu mondja egy helyt, hogy »boldog az a nép, melynek történelme unalmas« hanem az is igaz, hogy az ilyen szerencsés népnek önértete nem is reagál oly könnyen. A nemzet önértete a nemzet sikeréből táplálkozik és erősül.

A nemzetet érhetik csapások, külső ellenség és belső vizály megigázhatják, de önértet nem szabad megsérteni, mert akkor a győzelmek is kell innia az örömpoharat.

Ezt a nemzeti erőt tehát mindenkinek a kik a haza jövődjére hatással vannak, ápolniok kell. És ezt ápoljuk, ha nemzeti történelmünk gyökérszállait minél mélyebben eresztjük a néprétegek talajába. Az önértet nevelje a nemzeti történet, minden nemzet, mely multjának emlékezetét semmivé hagyja lenni, saját nemzeti életét gyilkolja meg, azért mondja oly szépen és minden magyar emberre oly feledhetetlenül a költő:
Csak a törpe nép lelejtí ősnagyságát,
Csak elfajult kor hős elődökét;
Lelkes eljár ősei sírlakához,
S gyűjt a régi fénynél új szövétneket,
S ha a jellemnek halványul sugára,
A régi láng ragyogjon fel honára

Magyarország gazdalközönségéhez

Az 1895. évi VIII. t. cz. a f. évi nov. hó 20 és 30 ika közt Magyarország területén általános mezőgazdasági statisztikai összeírást rendelt el. — Nemcsak a kormány óhajta volt ez, hanem hazánk gazdalközönségének is évek óta hangoztatott kívánsága.

A tengerentuli nagy gabonatermesztő országok versenye s a termények árának rendkívüli hanyatlása Európaszerte, évről-évre nehezebbé teszi a mezőgazdaság helyzetét. Sulyosan érezzük mi is ezt a válságot s a kormány és a társadalom vállvetett erőfeszítésére van szükség, hogy megállítsunk a mostani viszonyok között s megvethessük a mezőgazdaság újabb virágzásának alapját.

De arra, hogy helyesen tüsszük ki a czélt s jól válaszszuk meg az utakat és módokat a helyzet javítására, szükségünk van a hazai viszonyok és állapotok beható, alapos megismerésére; a mit azonban nem érhetünk el másképp, mint egy lelkiismeretes, pontos, részletes statisztikai összeírás segítségével.

Belátta ezt a mezőgazdasági érdekek minden igaz barátja és illetékes képviselője; belátták legkiválóbb gazdáink, belátták a gazdasági egyesületek, belátta a kormány. A törvényhozás pedig áldozatot nem kímélve, pártkülönbség nélkül, ritka egyértel-

A „Muraköz” tárczája.

Történet a fürdőből.

Írta: Verner László.

A vendégek a verendán gubbaszkodtak. A fonyadt, kesernyész fürdővendég kifogyott ötleteiből és bambán nézte a hegy csúcson ülő lovagvárat, melynek vártornyait és magasabb bástyáit átölelte a patyolat felhő. A csupa bóbíta pinczérieány elfeledni látszott konvencionális mosolyait és a fürdőző társaság uni sonó megkezdte astartási tanfolyamát. Egy kifent bajuszu debreczeni cisvis nagyot ütött öklével az asztalra;

— Kutya egy hely!

Vagy hárman fel is cziheledtek. Otthon se ásihattak volna különbeket.

Az öreg Pollacsek tipegett föl, a vén pénzkupecz, a hangulatkeletés Messiasát látták benne és bizonyos varakozással néztek rá. E percében a virágzó gesztenyesoron egy sajtáságos pár bukkanat elő. Egy vasaságos főhadnagy, a ki — tres óráiban — biheletieg a tempáriusok lovagrendjének volt tagja, mert oldalán apáca — es pedig szemrevéáló — billegott. A fekete pervien ruha igen csinos természet vonta meg hátá aít. A hófehér lejtőtől alól perzeelő szempár villogott. Ennek nagyobb kontrasztot képezni se lehet. A hivalkodás vásáran: egy fürdőző látni egy hadseregbeli tisztet, kinek tiszte, az általános gyakorlat szerint, minden órának lenszakítani virágát, — a mint sél az ariatosság, a világi örömökről bizást lemondott apácával.

A verendán gubbaszkodóknak mindez szerfölött pikánsnak tetszett és szinte a nyakukat nyújtottak előre az aranyozott sodronyokon át, hogy a különös sétálók beszédét ellessék. Éppen a főhadnagy beszélt:

— En ugy tudom, hogy az erdei kápolnában hét órákor van a osüdens mise.

Az apáca a dalítás léfíre vetette fekete szemének tűzét, bizonyos — vagy csak a hiuz módjára leskelődő közönségnek tetszett ekként, — epedő hódolat volt kifejezve a szemekben és felelt, de azt már a verendás kíváncsiak nem hallották. A fonyadt képu, kesernyész fürdővendég gonosz mosolyal jegyezte meg:

— Hm! Csüdens mise? En azt hiszem, ezek még tognak — egyebet is beszélni.

Dellényi Jenő fiatalos rugékonysággal ugrott föl:

— Pollacsek ur: talán kezdhetjük.

A bóbíta pinczérieány csak ezt várta. Beszaladt és sietve ügetett vissza az aranysegélyü kalabriasz-kártyával. A társaság megalakult. De Dellényi ma egyebre se volt predesztinálva, mint az unalomra. Pollacsek gunyosan meg is jegyezte:

— De kedves Dellényi, ön olyan szórakozit, mint egy jó szurnaliszta. Hiszen vörös az atout, vörös. Majd más hangba csapott át. — Megáljon csak! Bezzeg másként lesz ez, ha megérkezik Lithvániai Margit, a fürdő királynéja.

Dellényi haragosan vonta össze szemöldeit. Ugyan kerem, hagyjanak nekem bekét azzal a csodaszépséggel! Nem vagyok én gyorsan hevülő diak.

Pollacsek az óralánczát igazította.

— No, no! Ön is másként fog róla beszélni.

E pillanatban a nyápicz Eibensütz rontott fel lóhalálában a verendára.

— Urak megérkezett, — nyögte ki a szaladás miatt fuldoló tüdővel. — Ki?

— Ki más mint Lithvániai Margit, a fürdő királynéja. A társaság fölállott. Pollacsek idegesen kavarta a kártyát és mondotta:

— Urak! három majsztert. Dellényi ajkaiba harapott.

— Talán Margaretháért? Pollacsek röviden elelt: Azért!

• • •

Délután a nagy kíváncsiságok keltett fürdőkirályné ki is jött cserelét tartani a térszene idején. A zenekar valami banális indulót nyikkantott, az önduzud illatot fölösen elnyomták a raffinált, érzeki ilatszerek. A fürdő uralkodó hollywood nagy udvarral jött. — Fehér csipkeruhát viselt, sarga díszszel, karján nagy dudorokkal, matrózgalitérral. Az asszonyok visszazúzódtak rá és irigykedve szepgtek maguk között:

— Wie fesch!

Valami elragadt ur a többek között a következőket mondotta:

— Valóságos simifonia ennek az asszonynak a lépkedése. Minden férfi a haja tövéig bele volt bolondulva ebbe a szép asszonyba. Csak Dellényi kerülte és fitymálta. Kerülte szinte tüntetőleg.

E sorok alázatos írója mielőtt mondandóit folytatná, abban az alázatos hitben batorodik lenni, hogy a t. olvasót nem kell oknyomozva rávezetni, hogy Dellényi éppen e hidegséggel vonta magára a mindenkit meghódított büszke Margitot. Miként a Dellényi ambícióját az képezte, hogy nem hajtja fejet járomba és a bolygó udvarába nem szegődik: akként a fess asszony is konokul elhatározta, hogy a nagy hírnévvel bíró, valóban férfiasan szép világit meghódíttatja. Egy

műséggel szavazta meg a nagyterjedelmű adatgyűjtés és feldolgozás költségeit.

Lesz-e haszna az áldozatnak? Lesz-e sikere a fáradozóknak? Az egyedül a gazdaközönségtől függ! Ha a valóságnak teljesen megfelelő adatokat nyerünk, megvethetjük azt a biztos alapot, melyre nyugodtan építhetünk, de ha a valóságtól eltérő, hamis adatok folynak be, nemcsak a sok költség, munka, fáradozás vesz kárba, hanem a magyar mezőgazdaság felvirágoztatásán fáradozó hatóságok és szakőrök annak a veszélynek is lesznek kitéve, hogy a valószínű adatoktól félrevezetve, hasznos helyett káros intézkedéseket tesznek.

Az adatok bevallásánál tehát legelső feltétel a teljes őszinteség. A titkolódzással gazdaközönségünk csak magának ártana; olyformá volna ez, mintha a beteg azon igyekeznék, hogy az orvos valahogy el ne találja baját, hanem egészen más betegség ellen gyógyítsa.

A tiszta igazság bevallásából semmiféle kár vagy hátrány nem háramlik. Felkérem ennél fogva a hazai gazdaközönséget, hogy ha netalán itt-ott olyan balvélemények támadnának, hogy ez az összeírás adóztatási czélból történik, világosítsák föl a tévlegyeket és félrevezetetteket a magyarországi mezőgazdaság és a földmivelő-nép érdekében gyűjtenek; adóhivatalok vagy más pénzügyi hatóságok még csak látni sem fogják ezeket; szóval a mezőgazdasági statisztikai összeírás nincs összekötve semmiféle adóztatási czéllal.

De felkérem gazdaközönségünket, ügyeljen arra is, nehogy — egyeznek tréfából vagy hiúságból valljanak be hamis adatokat s az ily kicsinyes, nevetséges emberi gyarlóságok meghiusítsák a nagy, országos mű sikerét.

A mezőgazdasági statisztikai összeírás az egész, nagy gazdaközönség buzgó közreműködése nélkül eredményes nem lehet. Az ország és saját érdekük egyaránt kívánja, hogy tegyenek meg minden lehetőt a munkálát érdekében. Minden gazdálkodó már jó előre tekintsen körül figyelmesen gazdaságában, jegyezgesse fel, hogy mennyi földön gazdálkodik, mennyi és milyen gazdasági eszköze, házi állata stb. van, hogy annak

idején egész pontosan jelenthesse be az adatokat az összeíró ügynököknek.

Az egész összeírás munkálatban legfontosabb személy az összeíró ügynök. Kívánatos, hogy mire az igen fontos állásra a legintelligensebb gazdák, birtokosok vállalkozzanak. — Nem alázza ezzel meg magát senki, legyen bármily nagy ur, vagy előkelő személyiség. Sőt dicsőséget szerez vele, mert polgári kötelességet híven teljesíteni: osztályérdeket tisztességgel munkával szolgálni: csak emelhet mindenkit a közbecsülésben. Ne engedjék gazdáink, hogy összeíró ügynökök közül olyanok alkalmaztassanak, kik a földműveléshez csak alig értenek, vagy ha értenek is, nincsenek közvetlenül összelorvra a mezőgazdaság érdekével. Az öntevékenységre a legzebb alkalom kínálkozik, mutassák meg gazdáink, hogy abban a nagy és fontos társadalmi osztályban, melyet ők képviselnek, van elég közszellem, van elég értelmiség, van elég buzgóság s mikor saját javuk, boldogulásuk forog szóban, nem állnak félre összedugott kézzel.

A magyar gazdaközönségnek nemcsak hazafiságára, hanem saját jól felfogott érdekére hivatkozom s gazdáinkat a legelső felhívásommal teljes bizalommal kérem fel, hogy a mezőgazdasági statisztikai összeírás nagy munkáját minden kitelhető módon támogatni és előmozdítani sziveskedjenek.

Budapest, 1895. július hó 19.-én.

Dr. Festetics Andor s k.,
földművelésügyi min. minister.

Felhívás.

Nagy-Kanizsa székhelyű a kerületi betegsegélyző pénztár folyó évi május 6-án megalakult, alapszabályai a nagymóltósági kereskedelemügyi min. kir. ministerium által 1894. évi február hó 25-én 13067/VI. sz. a. nyert jóváhagyást. Működését folyó évi augusztus hó 1-én megkezdi, a mely naptól a bejelentések kötelezők.

A pénztári kerülethez Nagy-Kanizsa r. t. város, a kanizsai, letenyi, perlaki, csáktornyai, alsó-lendvai szolgabírói jársok tartoznak.

A pénztár székhelye Nagy-Kanizsa r. t. város, a pénztár helyisége az Eötvös tér

402. szám alatti házban (1-ső emelet) van elhelyezve.

Hivatkozással az 1895. évi t. cz. 26. §-ra mindazon munkaadó felhívatik, ki a kerületi betegsegélyző pénztárhoz belépésre köteles egyént alkalmaz, hogy ezen alkalmazottat folyó évi augusztus hó 1-ső napjától, az iparhatóságnál rendelkezésére álló bejelentési lapok útján, a kerületi pénztárhoz czimezve bejelenteni tartozik; — a kerületi betegsegélyző pénztárhoz belépésre kötelezve van a kerületben levő minden kereskedő, ipari vagy gyári alkalmazott, kinek az 1895. évi XIV. t. cz. 2. §-a értelmében valamely betegsegélyző pénztárhoz kell tartoznia s a ki a felhívás közrebocsátása idején valamely betegsegélyző pénztárnak még nem tagja. Azon munkaadó, ki a bejelentést elmulasztja az 1895. évi XIV. t. cz. 83. §-a alapján 20 frtra terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetlenni.

Megemlítetik, hogy a pénztár területén tartózkodók közül a pénztárnak önkényt lagjai lehetnek:

Mindazon ipari és gyári alkalmazottak, kiknek alkalmaztatása 8 napnál rövidebb ideig tartó; mindazon ipari vagy gyári alkalmazott, kinek évi fizetése 1200 frtnál vagy napi fizetése, illetve bére 4 frtnál magasabb; a házi iparosok; az önálló iparosok; cselédek, házalók és közönséges nap számokok, kik belépésüket a pénztárnál a szintén kész bejelentési lapok útján már az életbeléptetés napjától bejelenthetik, midőn is a járulékfizetésre való kötelezettség ezen naptól számítatik.

Az átlagos közönséges napi-bér férfi után 6, nő után 3, tanonc után 2 frtnál van megállapítva; a járulék összeg ezen napi bér után fizetendő és pedig a napi bér minden forintja után két krajczár fizetendő, melyet a kötelezett tagok után a munkaadó köteles fizetni olyképp, hogy a járuléki összeg egyharmadát sajátjából tartozik fizetni, kétharmadát pedig az alkalmazottnak béréből vonhatja le.

Tanoncok, gyakornokok és oly egyének után, kik bért egyáltalában nem, vagy csak csekély bért élveznek, a bér az illető közszében 18 éven aluli szokásos bérösszeg szerint számítatik és a forintonként két krajczárral számítandó pénztári járulékot, a mennyiben a szerződés másként nem intézkedik, — a munkaadó egészen sajátjából fizeti.

Az önként belépő tagok a járulékokat sajátjukból fizetik, ezenkívül az önként belépő tagok belépésük alkalmával 50 kr. felvételi díjat tartoznak fizetni.

A biztosításra kötelezett, valamint önként belépett azon családtagjai után, kik keresettel nem bírnak s a pénztárba lépni óhajtanak, a járulékok az átlagos közönséges napi bérösszeg felének alapján állapittatik meg.

A járulékok a kerületi pénztárnál fizetendők be, azonban a járulékok a postatakarékpénztár útján is befizethetők.

A kerületi pénztár intézkedni fog, hogy a pénztár székhelyétől távol lakó tagok járulékaikat az igazgatóság által kijelölendő ott lakó bizalmi személyeknek fizethetik be.

A munkaadók a befizetéseket befizetési lajstromok mellett eszközlik, mely lajstromokat a kerületi pénztár fogja szolgáltatni. Az önként belépett tagok járulékaikat minden hét, illetőleg hol havi fizetést élveznek, minden hó kezdetén közvetlenül a pénztárnál tartoznak fizetni.

Addig, míg a biztosított tag betegsége miatt keresésképtelen, járulékot nem fizet.

A pénztár betegség esetén vagy baleset alkalmával, a betegség ideje alatt, de leg-

regényes harc indult hát meg, melyhez, mint általában a regényekhez, a véletlen is segített.

A Margaretha villa ugyanazon emeletén laktak. Lefekvés előtt mindketten a villa erkélyének két külön sarkából néztek a oszilagot. A szép asszony a hegyi templom megalapítóját csuacat látva andaloghatott el, Dellényinek a német lovagvár környéke jutott.

Tudvalevő, hogy hegyeken a legkisebb fuvalom is esőt hoz. Valamelyik regényes nyári estén is az történt, hogy hirtelen akkora vihar kerekedett, hogy szinte ropogott alattok az erkély. A furdőkirálynő jelentékeny félelem közben burkolódott swaajába és a szép asszony mennivre megborzosngott, mikor azt a tapasztalatot tette, hogy a nyári vihar eloltotta a lámpákat.

Dellényinek is bi. onynyal azt a tapasztalatot kelle.ett szereznie, mert ő a bejáró másik oldalán indulva, itt a tapogatózások közben — mily csodálatos véletlenséggel — egy bajos asszony darázs-derekat ölelte át.

Dellényi mentegelőzni próbált:

— Bocsnát, ebben a pokoli sötétségben megcsú az llyesmi.

A szép asszony megismerte Dellényi hangját. Virgocsan szólt:

— Gratulálok ennek a hegyi viharnek! Miniket jól es romantikusnak hozott össze. Tudja-e, hogy a mit most tett azt az isten látja?

— Tudom

— Tehát ön kompromittált ő előtte. Tegye jóvá valahogyan bűnét. Ezentul ne kerüljön anynyira. Tan csak nem vagyok belpoklos, vagy mi? Nem lecségem tovább, a mik ezután történ. tek. Az történt tisztelt csodálkozó férfi olyasóim,

hogy a furdőkirálynő Dellényivel volt sülve-öve. Együtt bujtak az erdők szerpentinjeit, együtt hallgattak a hegyi patak csobogását, sőt tán Dellényi már annál is tartott, hogy a szépirodalmi lapokat versekkel ostromolja. Pollacsek mosolygó arccsal jegyezte meg:

— No, nem megmondtam? Bizonyosabb volt ez, mint egy állami promess.

Egyzserre azonban érthetetlen, csodálatos változás történt: Dellényi eltűnt. — A remények újra felszarjadtak. És a sápadt sveiczi nevelőnétől elpartoltak, hátha a büszke Margit, a furdőkirálynő visszatogadja őket.

De bizony nem fogadta vissza. Mert csodálatos változás történt a csillogó hölgygyel is. — Mióta Dellényi eltűnt, alig mutatkozott, akkor is csak imádságos könyvvel. Valtig az erdei kapornában térdre omlva imádkozott. Mi történhetett közte és Dellényi között?

Uj: a előtaga a furdővendégeket a splenn. Haza akartak menni. De a furdőorvos marasztalta őket.

— Csak még vasárnapig ne menjenek. Akkor olyasmi történik, a mi igazán ritkaság. Nagyoh regényes.

Sokan az orvos biztatására be is ugrottak és ők mondják, hogy nem bántak meg.

...Idehaza nem gőznek erőtől elleg beszélni. Hogy minő szép látványban részesítette őket a furdőkirálynő, mikor az apacza-látlyolt magára vette nagy, szép ünnepeleket között.

— Dellényi sápadtan nézte a templom egyik sarkából.

feljebb 20 heti időtartamra segélyt nyújt és pedig:

- a) ingyenes orvosi segélyt,
- b) gyógyszereket,
- c) táppénzt, ha a betegség keresetképtelenséggel jár és pedig táppénzül az átlagos napi bér felét adja,
- d) gyermekágy-segélyt 4 hétre, mely a táppénzzel egyenlő összegű,
- e) halálozás esetén temetkezési segély, mely az átlagos napi bér huszszoros.

A segélyezésre való igény a belépésre kötelezett tagoknál a munkába lépés napjától, — a biztosításra nem kötelezett tagoknál a bejelentés elfogadásától számított 6 hét múlva veszi kezdetét.

A megbetegedett biztosított a pénztári orvosnál jelentkeznek.

A gyógyszerek a pénztári orvos rendelkezése alapján az igazgatóság által kijelölt gyógytárban szolgáltatnak ki. A táppénz, a kezelő orvos által kiállítandó betegségi bizonyítvány alapján heti utólagos részletekben minden hét szombatján fizetetik ki.

Nagy-Kanizsa város tanácsa, mint megbízott iparhatóság nevében

Sabochay s. k.,
polgármester.

Külföldiek.

Tanítválasztás. A mura-csányi üresedésben volt hármadik tanítói állásra e hó 6-án Fekete Géza szentmártoni okleveles tanító választott meg.

Tanügyi hírek. A polgári leányiskola tárgyában a kormányhoz intézett fölterjesztésre az iskolaszékek és a város előjáróságának a miniszter ur január havi rendelkezésben tudvalevőleg akként intézkedett, hogy a leányiskolát államegelylyel föllálítja s a tanerők kinevezését elvállalja. Az iskolaszék és előjáróság azonban megkísérelte erre, hogy más városok példájára nem eszközölhetné e ki a két polgári iskolának teljes államosítását. Erre vonatkozólag érkezett le a napokban a kormánytól a nagyfontosságú leirat, mely ez ügyben intézkedik. E szerint a két iskolát hajlandó a miniszter ur államosítani, de csak az 1896/7 ik tanévben, viszonzásul kívánja a várostól, hogy adjon megfelelő telket ingyen, az évi 5 százalékos iskolaadót s a tandíjat szavazza meg, az iskolák fölszerelését és esetleg létező iskolai alapvagyonát adja át; építéssel föl az épületet, az épület építése céljaira a város által fölveendő kölcsön törlesztését a miniszter ur tárczájának terhére elvállalja, vagyis a kölcsönt a város veszi föl, de az amortizációs törlesztéseket az állam teljesíti. A leányiskolára vonatkozólag kiadott rendeletét föntartja, de csak akkor, ha a város ragaszkodik ahhoz. Hogy annak két osztálya már e tanévben fölállítassék. A tanerőket kinevezi, de helyiségről ez évre és a két osztálynak megfelelő fölszereléséről a város tartoznék gondoskodni, a mi azután a város között. Eredményüktől függ, hogy polgári fiu- és szervezett leányiskolának a jövő tanévben államosítani fognak-e s hogy az egyelőre áll... segélylyel engedélyezett polgári leányiskolának első két osztálya a következő év első tanév elején felállítatik-e?

Meghívó. A Zalamegyei általános tanítói testület évi rendes közgyűlését Zala-Egerszegen, a vármegyéhez nagyteremben 1895. évi augusztus hó 27-én délelőtt 10 órákor tartja a következő tárgysorozattal:

- 1) Elnöki megnyitó.
 - 2) Elnöki jelentés az egyesület működéséről.
 - 3) Felméri pádagiai rendszere. Felolvassa Altman Mór nagykanizsai isr. polgári iskolai tanár ur.
 - 4) A tisztaság és a tanítók. Felolv. Békefi Elek zalakoppányi áll. seg. községi iskolai igazgató tanító ur.
 - 5) A népméne (ethnográfia) és a tanító. Felolvassa Gönczi Ferenc srinyifalvai állami elemi iskolai tanító ur.
 - 6) A játék és a torna. Felolvassa Baján Ferenc zalaegerszegi községi népiszk. tanító ur.
 - 7) A számvizsgáló bizottság jelentése.
 - 8) Indítványok tárgyalása.
 - 9) Tisztújítás.
- A közgyűlést megelőzőleg augusztus hó 26-án délután 6 órákor az előértekezlet a polgári fiu iskola épületében tartatik. A tanestületi közgyűlésre az egyesület tagjait valamint a tanügyi barátait tisztelettel meghívja, Zala-Egerszegen, 1895. augusztus 7-én. Udvardy Ignác a megyei tanítótestület elnöke.

„Millennium” név alatt az államvasutak fennhatósága és annak budapesti városi menetjegytárolója vezetése alatt egy oly vállalat alakult, mely a jövő évben Budapesten tartandó Ezeréves Országos Kiállítást megelőzőleg részére módot nyújt kedvezményes vasuti utazásra és mérsékelt áru már most biztosított elszállásolásra s ellátásra és pedig ez utóbbit az összes előkelő vendéglőkben és kávéházakban úgy a főváros, mint a kiállítás területén. Összköltségek a vasuti menetérti jeggyel és 2, 3, 4, 5 napi teljes ellátással 12 frttól felfelé. — A másiik figyelemreméltó előnye a fenti vállalatnak az, hogy a kibocsátandó füzetek kiegyenlítésére részletfizetést köt ki, illetve enged meg. Különben utalunk a szerkesztőségünkben is kapható felhívásra.

A perliaki önkéntes tűzoltó testület f. évi augusztus 4-én ünnepelte 20 éves fennállását a következő programmal: Délelőtt 9 órákor Istentisztelet volt, mely alkalommal Prelecz János kápián a további kitarító működésre buzdította a tűzoltó testületet. Ezután diszgyűlés volt, melyet Malek István városbíró, egyesületi elnök nyitott meg s Tóth Sándor főparancsnok a tűzoltói intézmény nemese célját sikeresen esetele. Varghe Tivadar egyleti jegyző, az egylet lefolyt 20 évi történetét olvasta föl, méltatta benne az egylet megalkotói, boldogult Lisziák Ferenc volt ügyvéd és Hajdinyak Gergely akkori városbíró, kik az egyletnek oly szilárd alapot vetettek, hogy ma 20 éves fennállását ünnepelheti. — Délután fél három órákor gyakorlat volt, melyben a tagok iskolai (ütem) és roham szerelési képességüket mutatták be, mely a jelenvolt számos vidéki tűzoltók által kitűnőnek osztályoztatott. Ezután a 13, 20-ik évet elért tag előtt a többiek, — az aiso-domborui tűzoltózenekar kíséretével — diszmenetet tettek (telkesedés sugárzott az aggok szeméből), 5 órákor a vidéki s helybeli tűzoltóság a tűzörökkel egy osztályban, zenekísérettel vonult ki a mulatság színhelyére — Ottokra, hol nem-sokára nagy számú vidéki és helybeli közönség tisztelettel meg látogatásával a testületet s a mulatság, melyen czigány- és trombita zenekar felváltva játszott, — a késő éjjel eltartott, míg a rossz idő meg nem zavarta. — A szép ünnepély sikerültenek oroszianreze Vargha Tivadar egyleti jegyző, ki teljes odaadással taradozik az egylet sikerjezetésén s felvirágoztatásán. — Egy jelenvolt.

„Róptében a Nagyvilág körül.” Most kaptuk meg az oly hamar népszerűséget nyert diszamból a hetedik füzetet a következő 16 fényképpel: A diadalkepu Párisban. — Kenilwort kateiy, Angolország. — Meirose kolostor, Skóthon. Kobienoz, a Rajna mellett. Csataárlat Varsaillesben. Sambah és a Sohiler-ter Berlinben. A Marina, Cagri. Liszabon, Portugália. A Luknow kapu, India. Nazareth, Palestina. Isola Bella, Lugo Maggiore, Olaszország. Theba romjai, Egyiptom. Montreal és Mont Royal, Canada. Az Us-palata-szoros az Andesekben, Del Amerika. Nemzeti kongresszus háza Santiagóban, Chile. Pillantás a Yosemite völgybe az „Art. Point”-ről, Kalifornia. — Így ez a füzet is úgy változatosság, mint művészi kivétel tekintetében, méltó versenytársa az előbbieknak, melyekről a legelőkelőbb szak-körök és tekintélyek a legnagyobb elismerés hang-ján nyilatkoznak. A sok közül csak a „Magyar Nyomdászati” című előkelő szaklap véleményét közöljük. — E lap augusztusi füzete ugyancs a

129
következőket írja: „Róptében a Nagyvilág körül.” E czimra a világhírű „The Warner & Co.” kiadóvállalat nagy negyedért alakban páratlan díkművet adott ki, melynek előadásai jogát az Egyetértés váltotta meg. A diszmt 256 eredeti fényképben mutatja be az egész világot s a mostani magyar kiadásán kívül már megjelent angol, francia és német kiadásban is, összesen 15 millió példányban. stb. — Minden füzet 16 fényképet tartalmaz s vidékre való küldésével együtt nem kerül többé 85 krunál. Az egész mű (16 füzet) előfizetési áru 5 frt 60 kr. — Az előfizetési pénzek az Egyetértés kiadóhivatalába Budapestre köldendők.

KÖZGAZDASÁG.

Lövásár.

A muraszombati gazdasági fiók-egylet, a vas megyei gazdasági egyesülettel karöltve 1895 augusztus 24-én Muraszombathban az országos vásár alkalmával, díjazással egybekötött, nemzetközi jellegű lövásárt rendez.

Cél: A lovak értékesítésének előmozdítása. Díjazásokkal serkenteni a gazdák zönséget, hogy mentől jobb minőségű lovak tenyésztésére törekedjék.

A díjazásnál különös tekintettel leszünk a nóri (muraközi) fajra, mely fajból a muraszombati gazdasági fiók-egylet az 1896 dik évben rendezendő milleniumi kiállításra fog néhány darabot kijelölni; de díjazásban részesülhet bármely faj s bárhonnan származó állat is, mert a díjazás egyik célja a lövásár emelése.

A nagyobb birtokosoktól bemutatott lovakra I. díj diszoklevél, II. díj elismerő oklevél.

A kisebb birtokosoktól bemutatott állatok az alábbi díjakat nyerhetik el és pedig: Tenyészmenekért I. díj 30 korona, II. díj 20 korona, III. díj 15 korona, IV. díj 10 korona. Méneskőért, tenyészkancaért, kanczacsikóért a tenyészmenekhez hasonló sorrendben, ugyanazon díjak nyerhetők el. Használati lovak után: I. díj 30 kor., II. díj 20 korona, III. díj 15 korona, IV. díj 10 korona. Ezekon kívül még magán díjak is osztatnak ki.

Miután ezen lövásáron lesznek a milleniumi kiállításra szánt állatok is kijelölve, felhivatnak a járásbeli tenyésztők, hogy minél nagyobb számú állatot kiállítani sziveskedjenek.

A milleniumi kiállításra kijelölt lovak tulajdonosai 1896-ig évi segélydíjt is fognak kapni, a kiállításra történendő szállítás költségeit pedig a megyei lötenyésztési választmány viseli.

A díjak odaítélésére hivatott bíráló-bizottság délelőtt 10 órákor kezdi meg működését, mért is felkerjük a kiállítókat, hogy a kiállítani szándékozott állatokat a díjazás napján legkésőbb délelőtt 9 órára a kiállítás terére elővezessék. — Bírálatt befejeztével az odaített díjak mindjárt a helyszínen kiosztatnak.

A lövásárra felhajtott állatok után helypénz nem szedhető.

Muraszombat, 1895. évi aug. hó 1.

Takács R. István, Gr. Szapáry Fül,
a m.-szombati gazd. fiók-egyl. titk. a rend. biz. elnöke.

Gróf Batthyány Zeigmond

a muraszombati gazd. fiók-egylet elnöke.

Felölös szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 rurom. — Sve pošiljke tišće se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime **Emeritál Jóséfa** urednika vu Čakovcu.

Isdateljstvo:

Kajšara **Fischer Filipova** kam se predplata i obmane pošiljaju.

na **hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i poučljivi list za puk.**

Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagaćućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Fojedini broji koštaju 10 kr.

Obmane se poleg pogodbe i list računaju.

MEDJIMURJE

Uporabljena u bolestih.

Nenadane nesgode.

Veckrat se dogodi, da znenadce stigne čověka nevolja. I ravno ovi slučaji osobito oni, koji migom iziskuju pomoć, gdje i najmanje odlacenje zakasnjenje, i iztektivane bi čověka život stalo. Potrebno je anda, da svaki pozna i zna upotřebiti one regule o oslobodjenju života, koje nam pripěća lěčničke pomoći nalaže dužnost iskrenjega zapodati.

Padnuće i opadnuće.

S padnuća proizlaseća najmanja falinga je udarec, zdrobljenje i pod kožom se zbivše proteknuće krvi sledivša rana. Za ova dovoljno je capu smočiti u friškoj vodi, te marljivo obmatati.

Ako je nesrećnik opal s gora te na glavu, ili je s visine se zrušivši se u strešenju moždjanah trpel te u većoj ili manjoj mjeri onesvještil se, — u vodoravni položaj ga postavimo, te mu jakoga octa podajmo za pridihavanje, ili pod nosom mu podržimo pazljivo s ammoniakom providjeno steklo, to na kratke čase pod nos mu pridenimo i opet ostanimo.

I gda je pritomnost duha nazad dobil, ali u glavi još trganje čuti, podajmo mu slabu črnu kavu ili vino s vodom.

Prelomkosti, izvijenje.

Ako sljed opadanja, koji kotrigvanjaki, (ruka, noga), za giban e nesposobna postane, te je prelomkosti ili izvijenje nastalo, nekušajmo ju mi izravnavati, ar time ne samo brezpotrebno povek avamo bol nesrećnika, nego još — nerazumivši k izravnuju — mogli bi slučajno još i zivce i zgibe iskvariti, te bi još i vešću bol protuzročiti mogli. Počekajmo anda strpljivo brzu lěčničku pomoć, ostavivši dotičnika u onom položaju, kak smo ga našli. Ako je pak medjutim to, nemoguće, onda moramo sledeće učiniti: Poimence, ako je gornja vanjska kotriga (laket) zadobila bol, onda s jednim velikim rubcem po dužini tēla k plećim privežimo laket gornji, dočim u laktih prignuto i vodu ravno do prsa u dotaknuvši donji laket vrat obšćenim rubcem privežimo. Ako je pak spodnji kotrig nogu znašlo nesgoda, onda to s više rubcah k zdravomu stegnu pričvrstimo, da ozledjenoga u najprikladnešem za ovu svrhu s madracum pokritoj nosilnoj moremo prenesti. Ako pak nosilne postelje nebi bilo, tad ga na jednu široku desku, ili pak snemljenih vratih o premēstimo. Ako smo na željeno mesto (na stan osledjenoga, ili spitali) dospeli tase osledjeni na privremenoj nosećoj postelji nečuti dobro, namēstimo na postelju dok lē nik prisprije, podavši bolećemu kotrigu takov položaj, koji je najmenje bolen.

Na smēćenje i privezavanje mnogo je teže, ako je ozledjeni del oteknuł; zbog toga je potrebno, da hitro se za lěčničku pomoć pobrinemo.

U slučajju stućenja ili premeknjenja, metnimo bolestni del u namah u mrzlu i ondē držimo dugo (trez jednu uru, i više); zatim pak mrzle obloge upotřebljuć, pričekajmo lěčničku pomoć.

Ranjenost.

Ako se je gdo ranil, namah poglednimo, te se svučimo ranjeni del. Ako je glava ranjena, tad se lasi oko rane moraju ostrici, ozledjeni del se mora oprati u friškoj vodi, te pazljivo se moraju odstraniti plateni ili odećni deli nalazeći se na rani. Do vremena, dok lěčnik prisprije, zadovoljimo se s navlaženjem capah u friškoj vodi oblagajuć je na ranjeni del, koje svigdar kak se svrućuju, premēnimo. Osobito se čuvajmo ženah proricateljcah i gataricah, koje neimaju druge vlastitosti, kak one, da rana sa čeljenjem zakēsnjuje, razarazivo delujući na bolestni del. Ar kod takvoga, koji neima pokvarenu krv, te je rana čista, menjša rana se uvek sama ob sebi zacēli, s jednom pripomoćum nature. D; ovoga naravskoga nastupljenja vrženja lēćenja dovoljno je, ako smo prvije krv curili, te smo ranu izprali, zatim okrajke rane s englezk m flaštom prilēpljivim flaštom zamežemo te zavežemo. Za lēćenje vek ih ranah obratim se k lěčniku. (Drugi put konec)

ZABAVA.

Zacoprani puter.

Sliedeću pripovedu su mi dve vrlo stare babe, posve jednako, jedna kak druga, pripovedale; anda mora istina biti. —

Jedna prava pravcata copernica jednoć ležala na smrtnoj postelji. U tom ju je moćno običel struh pred „Luciferom“ Bog budi znami, tu je već pričela za svoje zveličenje zdvajati. Jerbo pak su ju rodjaki ljubezno nagozarali i milostju božjom, koja da je nezavršna, batrivali, dala si je jednog pobožnog svećenika dopeljati te mu se je med suzami, zaleć za svoje grihe podpuno i iskreno izpovedala.

Ona da je svojim dotaknutjem ljude i živinu bolestnim učinila, i najplodnije oranice u neplodne preobrnuła. — Ona je kerala coperna pitja, zdence otrovala i strašnu grmljavinu sa tućom proizvela. Ona je više krat na sibnatoj metli na coperni sastanak iliti spravišće jahala te se je na vraćjih gostih gostila. Osobito gusto krat je ona konaćno maaluke svojih susedah zacoprana i stanovitom copernom izrekum iz njih putra na nevidljivi način u svoj žep dovzala.

Svećenik je bil ravnić vrlo pobožen pastir svojih ovac, ali do copernice i njihovih čuđacinov nije puno držal, dapače on se je više krat javno izrazil, da bi se ovakovi izprazni i u coprije vierivēći ljudi morali prije u ludnicu (spital za norce) nego pred sud odpeljati. Iz toga zroka se je izpomilovanja zavzel za bolestnicu, odvezal ju od griehov i samo iz znatiželjnosti ju zapital, kak je ta moćna puterna izreka glasi.

Na to starica odgovori, da izreka glasi ovak:

„Ev su jure vika debó mas.“

Kratko vrieme za tim umre copernica i svećenik na njezinu izpoved više niti nije mislil, dok je nekog dana slučajno mimo jedne seljačke kuće prošel i videl, kak žena sopeć i se znojeć kotaća na boti u maslenku, koju je med koleni čvrsto držala, naglo spušeć i opet naglo van vadi, kak se to već pri dčelanju putra činiti mora, ako čoviek hoće, da se puter od vrhnja razdruži a stepki sami ostanu.

Kad je opazil toga žiroga lokomotiva, zmislil se je na coperničinu izpoved, te je onak u šal zmrljal copernu onu izreku i otišel svojim putem dalje.

Kad je onda dočel do pusta, koj na liepu sienokošu vodi, zmislil se, da makar je danas i post, ali nos neima posta. On posegne anda

po veliku kostenu tubakeru sa liepim namaľnim krizecom na pokrivalcu, koja u jednom žepu njegovog dugog kaputa, polag mođroga rubca za nos, u pripravnosti počivala. Ali kak se je naš dobri gospodin plebanus presenetil, kad je u kruglu putra posegnul, usmanju jednu kilu težkoga, a mnogo boljega nego se na ikojem pijacu kupiti more.

Sad mi bude sigurno nekoj od mojih vriednih čitateljah rieć protegnul i rekel, to je ipak malo preveć izcifrano, a još ktomu je i bedasto.

„Kak bi to bilo moguće“ — bude rekel — „da bi gospodin plebanus toliki komad putra za dobru daljinu putu u svojem dugeu m kaputu nosil, bez da bi to bil opazil i čutil!“

Orumu bum ja odgovoril: Prvieć, kad se o coprijah govori, onda se nesme misliti, baš tak ne, kak se o maloj lutriji i o seujanah numurah govori.

Drugoć, bude ova moćna coperna izreka, koja je putra iz zaprte maslenke u kaputov žep donesla, tak dugo gitala, dok se cela stvar nerazjasnil.

Tretjić su mi ovu pripoved dvie stare babe posve su glasno pripovedale, zato mora istina biti.

Cetertić, i samomu meni je ta cela stvar

I.

Noć je tamna, da ne vidiš prata pred okom. Po stezi, koja se vija poleg biza, vu kojoj je postavljena straža; koraca po mali čovek, samotan vu kepenjek. Kad je bil blizu stražernice, po stal je, ter je prisluš-kaval jeden čas. I prav onda, kad je hotel dalje iti, odprla su se vrata od hlje i svēt lost od lampasa obetrila je noćnoga putnika.

— Tu si ti prefriganec, švercar? — čul se je glas, a malo za tim obkolili su ga tri soldati. Potegnuli su žnjega kepenjka i torbu, vu kojoj su našli dva klobuka cukora i nekoliko funti kave.

— Kam si hotel s ovim? zapital ga jeden stražan.

— Nesem vu bližnje mesto na prodaju da moram kúpti za mōju decicu obuču, ar su bosu, a zima je već pred vrati.

— Ali si se vkanil! Zutra budeš već vu reštu.

*

Vuni je tamna noć. Vu razsvětlenoj sobi jedne oštarije sediju gospoda. Kartaju se. Penzi se zasipavaju na stol i peneza neataje vu žepu jednoga od kartašov.

— Sreća ga sprevalja! — mrmrljaju ostali. Je —, sreća.

Ali da su oni pazliveše karte razgle-davali, bili bi se osvedočili, da ih onaj vka-njuje.

Vu zorju su se razišli. Onaj je dobil na kartanju vnozinu penez, dobil je s pre- varom (vkanjilom).

Do vidjenja! — pozdravljaju se kartaši i rukuju.

Švercar sedi vu reštu i čeka kaštigu. — Srećen kartas časti svoje prijatelje i znance, pak opet se karta, karta vkanjuje i operuša svoje prijatelje na svoi način, pak troši nemilo krivo dobljene peneze.

II.

Na grobje gible se sprevoz. Za rakom, koja je okincena sa venci, koraca mlada vdovica, koju pod ruku vodi od pokojnoga njezinoga tovaruša najboljši prijatelj. —

se sumnjivom činila, ne prav košer, kak se veli. Zato sam taj coperni izgovor pred se vzela, te sem ove zagonetne rieči kanil raz- riešiti. Vzela sem ktomu do dvadeset riečnikah i tri prijatelja na pomoć, koji su kak zname- niti poznavalci različitih jezika na daleko poznati. Ali ovi svi dvadeset i tri pomoćnici su me konačno ostavili tak pametnoga kak sam i prije bil.

Na to sam opet pričel sam tu zagonetku odgonetati i već sam se potil kak najvriešti delavec, kad u julišu žito ženje, ali sve mi je bilo badava.

Na jedan krat se domislil, da rečena izreka mora, pošto je coperna od vruga biti, andu i u vlaškom jeziku. Kajti pak je vrug i njegovo dielo uvijek protivne svemu pamet- nomu i izravnomu. Usilid toga sam tu izreku pokuša naopak četeti i nut, odmah mi se je pred očmi razsvětlo.

Pokušaj dragi čitatelj i Ti tak, mozbit se i Tebi razavieti, a kad Ti se razsvieti, si- gurno se budeš i amijal.

Italijanska kraljica.

Ja bi se mogel zavadjati, da ih ima puno, koji za ime italijanske kraljice neznaju, nu to zato nije nikakov spot i takov nebude svaki zaprt,

Kada su položili raku vu zemlju, omegléta je ona. Prijatelj ju je prijel i zadržal, da nebi opala.

Nazočnomu ljudstvu pri sprevođu oro- sile su se oči suzami, šalujući mladu vdovicu. —

Drugi dan je batrivel vdovicu pokojnoga tovaruša najboljši prijatelj. . . .

— Tebe sam ljubila, dok je moj to- varuš još bil živ. — Tvoja hočem biti, dok me bude, — dokončala je vu černini oprav- ljena vdovica i privinula se k najbolšem prijatelju svojega muža, — koji ju je zagrlil i skušoval,

*

— Tretji mesec zapitala le vdovica svojega ljubovnika (dragoga): Dragec moj, kada se budemo vjenčali (zdaval)?

— Dušica moja, na skorom.

Za par dnevoz dobila je ona lista od svoga dragoga:

Draga moja! Od naše ženitbe nebude nikaj. Ti si se izneverila svojemu mužu dok je još živel, pak bi isto tak i meni mogla napraviti, kad bi se vjenčali. Zaboravi me.

Tvoj

Ferko

— Vdovica je prebledila, sgužvala lista i hitila ga na pod.

„Nisi ti sam na svētu! Još sam mlada, ljepa i zamamna, pak je moj svēt — za- viknula je, gledajuć se vu zercalo.

Mlada vdovica već postarala, ait nije dobila muža. P korno se zaluje za svoje grēhe i moli čialo. — Bog je mlostiven i on njoj bude oprostil. —

Vu tudjini.

III.

Dovršila se je krvava hitka Solferinu. Vu špitalu varaša M leti vnožina junakov soldatov, vse to sini magjarske zemlje. — Na zadnjog postelji vu kutu prestrane hiže, leži mladi soldat, blédoga lica, krvavih, na pol odprtih očih. Ruk- drži vkriž na prsiah, pak kada zapre oči, čini ti se, da pred to- bom leži mrtvec.

Ali jednoj staroj smedjo-zutoj italianki je radi toga skoro zlo izišlo, akoprem je poš- teno nakanenje imala.

Kad je najme kralj Humbert po svojoj državi; najme po Itali putoval, te se je u svojoj sjajnoj kočiji kroz nieko blatno selo blizu varaša „Forli“ vozil, stala je nieka sta- rica na jednom vrtnom zidu, mašuća po zraku nekakvim orlenim canjkom kak da je bez pamet i podjednomo kričuća:

„Vivat naš kralj Humbert. — Vivat Revolucija!“ —

To je naravski bilo toliko, koliko vele- izdajstvo, i zato je straža pred kraljevimi koji i za koli jahajuća hitro bila gotova. Oni su najme iz svojih konj poskakali, splazili su hitro i kak jopci okretno na zid, svezali su starici ruke skupa te su ju odvlekli u varaš pred sud, za da joj isti odsudu pročita i ju višeše obesi nego si sama želi.

Sudac međjutim je bil pravedan čoviek i akoprem vruće krvi, kak svi italiani, ali ipak ne prenagel, te nije hotel nikomu diha- nje prepovedati izvan ako je izbilja zaslužil.

Starica takaj nije bila lina s-jezikom, kad je do rieči došla: „Ali kaj vi gospou sudac hočete? — je zaviknula — „Ako ja moljega kralja postajem, kaj to vas spada? Pak ako ktomu i plemenitoj te osobito milo-

Doktori bežiju sim i tam: pune su im ruke posla. Vu hižu došla je ljepa gospa, vodeća za ruku dececa. Ta gospa je tova- rušica oberstera M. — Batrivljiimi rēčmi batrivala je ranjenike. Kada se je približila onomu mladiću, koji je ležal vu kutu, zapital ju je njezin mal sinek:

— Mamika! Jeli budem i ja soldat?

— Budeš, dēte moje, odgovorila jegospa.

— A jeli bum moral vumrēti kak on?

I dečec je pokazal na mladića vu kutu.

— Kaj to govoriš! rekla je preplašena gospa.

— Samo ako ti budeš poleg mene, nebude me strah . . . rekela je mali sinek.

Gospa je zatianula rukom sinekova vusta. Boleći uzdah genul se iz prsah onoga mladića, a vruće suze navrele su mu na oči.

Gospa je pristupila k postelji.

— Kaj ti je mladiću moj?

— Ah! . . . Nebi mi bilo žal . . . vum- mrēti, samo . . . da bi mogel još . . . jenkrat zagrliti . . . dragu m ju majku.

Gospa zabliskale su se suze vu očima i ona se prignula, ler je kušnula dēte svoje. Onda pak je vzela svoj rubec i obrisala suze sa mladicevih očih i lica.

— Ozdravil budeš i povrnul se k svojoj majci; samone gubi ufanje vu dragoga Boga.

— Vu tudjini vumrēti . . . prez svo- jih . . . prez ljubljene majke . . . I plaš mu je zadušil govorenje.

Gospa obaratica prignula se je, ter je vruće kušnula mladicevo čelo, a onda je hitrim korakom otišla iz hiše.

*

Za dva dana zakopali su mladića, mladoga vojuka. Zakopali su ga — ah vu tudjini. —

Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA?

Vu Budimpešti, 29. julišu.

Magjarski minister bogoštovja i nastave odposlal je na vse cirkevne oblasti naredbu kojom im nalaže, da zaključē na dne 30. septembra matične knjige, koji su oni do vezda

srduoj Revoluciji Vivat kričim, kaj se za to brinete? Vi ste mi liepi sudac i državni činovnik, ako vi kraljeve i kraljičine štovat- telje lovite i pred sud stavljate?*

Sad pretegne sudac govori staricin te ju zapita tko je ta plemenita i osobito miloardna Revolucija.

„Oh ti sveta Hostija! Kaj niti to ne- zuate, a sudac ste? — govori dalje starica te joj se od srditosti oči krese kak mačku u tmimi — „Pri svetoj Madonni, vi ste vriedni da vas iz ureda protjeraju! Zar to nije naša liepa kraljica? Pak kaj mi nije včera jedan pametan gospodin o njoj toliko dobra pripo- vedal, kak siromakom pomaže i bolestnike pohadja? Pak jeli mi nije rekela, da kad kralj dojde onda nek nezaboravim i kraljici „Vivat“ kricati, jer će to onda kralja vrlo veseliti?“ —

Sada je sudec dosta znal i videl, da je nekoj beiašti balivdjiva staricu nasamaril, kaj nije pametno bilo. Sudac ju je sad podučil. Rieč „Revolucija“ da je zla rieč, te ju pošten podtožnik niti izgovoriti neame a kamo li nutar u kočju kricati. Kraljica se nezove Revolucija, već Margareta te je izbilja pravi dragocien kamen izmedju zenah Italie.

Ovak je govoril sudac te je staricu od- pustil, poklamkam bi prije njezinu privrženost

vodili, pokedob 1. oktobra stupa u život zakon o državnim maticama, pak nek prepiše unesjenah od ljeta 1895. predađu dotičnim oblastim već u mesecu oktobru, a ne, kak je bilo navadno do vezda isto po miadom ljetu.

Vesti iz Isla.

Baravski princ Leopold i princesa Gizela stigli su sa sinovi Kouradom i Gjurom 31. juliša na dugi boravek iz Monakova u Isli. Na banhofu su ih dočekali kralj nadvojvoda Franc Salvator i nadvojvodkinja Marija Valerija.

Istoga dana došli su na večer u Isli ministri Kállay, grof Kielmansegg, barun Bánffy i barun Josika, a jeden dan prvlje ministar grof Goluchovski. Tvrdi se, da bude i njema ki (prajski) državni kancelar kues Hohenlohe iz Ausse-a s njemačkim poklisarom grofom Eulenburgom došel u Isli.

Rumunjski kralj i kraljica došli su prčk Salzburga i St. Wolfganga 5. augusta u Isli. Stanovali budu u „Hotelu Elisabet.“

Kraljevski princ-djaka.

Na 25. juliša prijel je u Eichstadtu princ Maks Saski po tamošnjem biskupu podjaka, a 26. juliša djaka. K svetčanom činu stigli su iz Draždjanah otec princova, princ Gjuro Saski i njegova najstareša sestra, princesa Matilda. Princ Maks rodil se je 17. novembra ljeta 1870. ter najprije se zvučil prava (juša), postal je doktorom jris, a vezda bude postal svećenikom.

Austrijski dominikanec-španjolski grand.

Španjolska kraljica regentica Marija Kristina imenovala je u cirkvenih poslih u Madridu boravećeg generala reda dominikanecov, P. Andriju Frühwirtha, rođenoga Štajerca, „po staroj navadi“ španjolskim grandom, ter mi i osobno podelila odnosnu investituru.

Pomor u velikih varazih.

Novine „Semaine medicale“ priobćuju statističke podatke o pomoru u velikih evropskih varazih prešestoga ljeta. Od 1000 stanovnikah umrlo je laui: u Bristolu 15, u Londonu 177, u Berlinu 179, Hamburgu 181, Bruselju 181, Rimu 196, Parizu 202, Beču 238, Budimpešti 244, Petrogradu 314 i Moskvi 315. — Vzememo li

Zagreb sa 50.000 stanovnikah i 1500 mrtvih prošle godine, to bi po pomoru Zagreb sa 33 pre mile još na zadujem mjestu.

Velika krađa.

Iz Rima javljaju: Kad je plebanos augustinske cirkve P. Celestimo u jutro došel u cirkvu, opazil je, da je s čudotvorne slike majke bošje nestalo vsi nakitah dragocjenosti, (kinčoh). Plebanos je odmah zaprl cirkvena vrata i počel je zvati u pomoć. Tata, nekog Desencitisa, našli su još u cirkvi. Dragocjenosti, kaj ih je zgrabil, vrdne su 50.000 lirah.

Protivnik dvovoja (duela).

Profesor matematike hembrickog univerzitetu Fink, dokazival je jedanokrat u druztvu, da nemore biti osnovanog zroka za dvovoj. Na to ga zapital jeden od nazočnih oficirah: „Kaj bi vi učinili, kad bi vam ja vezda javno rekel: milostive gospodine, vi ste bedak?“ — „Ja bi rekel: dokazite mi to. I vi bi mogli to dokaziti ili ne. U prvom slučaju bi ja mogel prijeti ime „bedak“ i to bi bila za vas zadovoljšćina. U drugom slučaju bi ime „bedak“ ostalo na vami i to bi onda za mene bila zadovoljšćina“, odgovoril je mirojljubivi profesor.

Koji su zroki dvovojem.

Statistika dvovoja u Italiji odgovarja na ovo pitanje bar na koliko se tiče Talijanov. Prema tomu su se dvovoji u godinah 1879. do 1889. vrteli okolo sljedećih zrokov: vnovinske pravde 947, ljubovne razmirice 730, politička pitanja 377, zbanutavanja 239, zroki povjerljive vrsti 183, tvorni napadaji 178, karte i druge kojekakve igre 19, nepoznati zroki 79. Novinske razpre i ljubovne razmirice sačinjavaju andä prema ovoj statistici glavne diferencije med Talijani. Nije stoga ni čudo, kaj su pisci i oficiri dali glavnu masu duelanta. Ljeta 1888 na primer bilo je izmed 538 b-roov, a 165 oficirov. Onda pohodjaju fiskali a 64 i ti kak da su tam vrlo osjetljivih živcov. Medju dijaki bilo je 63 slučajaja. Onda dođu 22 navučitelji, 14 ablegatov, 18 inšinirov, 6 činovnikah, 3 bankiri i 3 teatrišti. Kakti podpuno mirojljubivi pokazivali su se kapitalisti, isto tak trgovci doktori.

Oči zločincov.

Neki statističar, koji nije imel bolšega posla, odkril je napokon, da tati i vubojice ponajviše imaju smějde oči, razbojniki vka njitelji pako sive. Skitalice i vagabundi većinom imaju modre oči, a ljudi silovite i grubijanske naravi, koji su u stališu počinuti kojekakvo zlo, imaju navadno koštanjere oči sa vlašnim zelenkastim ljeskom.

Senja i njezino znamenovanje.

Ruski muški prigovodaju; Pred nekojim vremenom senjal je car Aleksander III. od trih golubov, od kojih je jeden bil debel i vesel, drugi mršav i jako šalosten, a tretji slepi. Kak se je ova senja večkrat ponovila, pital je car, kaj to more znamenovati. Nigdo nije znal, kaj bi mu sedju raztolmačil. Samo se je nasel jeden muž Tatarin, koji je obečal, da bude raztolmačil senju, pod pogodbom, da njemu — Tatarinu — nikaj nebude. Kad mu je obečano, da ga neće niti glava zaboleti, rekel je Tatarin: onaj debeli golub, o care, to su tvoji činovniki, koji vse nas vkanjuja i haraju, pak za i življu dobro i navěk su veseli; onaj mršavi golub, to je

tvoj narod, koga galiju i gnjetaju; a onaj slepi golub, to si ti, gospodar, ar ovdi u Petrogradu niti znaš niti vidiš, kaj biva u tvojem cesarstvu.

Kuliko je nakovano peněz u Austriji.

U bečkoj kovnici peněz nakovano je počemši od ljeta 1892. do konca juniša komadov po 20 krunah u zlatu za 169.189 milijunah forintih, srebernih krunah za 43.632 milijune forinti, komadov po 20 filirah za 11.026 milijunah forinti, komadov po 10 filirah 6.888 milijunah forintih, komadov po 2 filira za 1.375 milijuna forinti, komada po 1 filir za 0.432 mil. forinta, vaege skupa za 232.342.000 forinta.

Nekaj za kratek čas.

Zanimiva igra.

Florjan: „No Blaš, kak se ti je dones godilo? Ti si bil pred gospodinom sudcem.“

Blaž: „Dobro je bilo! Gospodin sudec i ja igrali smo se čelu vuru pitanje i odgovora!“ Pak sam itak dobil 30 dni rešta.

Ne diraj u tudje:

Dijak: „Molim gospon navučitelj, ovdi skae jedna buha!“

Navučitelj: „A ti ju vlovi!“

Dijak: „Prosim, to nije moja.“

Iz suda.

Sudec: „Vi mislite anda, da je obtuženi počinil zlo čelo u pijanstvu. A kak se je ponašal kod toga?“

Svedok: „A kaj bi im povedal, gospon sudec, vem oni dobro znaju kak čovek čela, kad je pijan.“

Raztrešenost.

Inšpektor: „Dober dan gospon profesor!“
Profesor: „Sluga ponizen, gospon inšpektor! Prav se veselim, kaj Vas vidim. Molim, povečte mi, jeli Vaš pokojni otec još živi?“

Đušno poznanje.

Sudec (obtuženomu): „Kaj Vas nije g'izlo đušno spoznanje, kad ste onomu siromšnomu betežniku vkrali flašu vina i na dušak izpiji?“

Obtuženi: „More lahko biti, gospon sudec, kajti mi je vjutro, kad sem se stal, jako čudno bilo.“

Zlo razmel.

Lajtnant Paprić imal je inaša, koj je stopram osem dni pri njem služil. Osmi večer rekel je lajtnant inašu:

— Nu, Marko, idi vezda dimo, pospravi hižu, donesi cigare iz trafike, koje sam tam kupil i ostavi, deni drva i lapora u peć, špiritusa pod mašinu za teh, lampša na stol, — vušgi vse dobro i čekaj dok dojdem. — Jeli si me razmel?

— Pokorno javljam, gospon lajtnant, jesem razmel.

— Dobro, — odhadaj! — — —

Kad je kesneše lajtnant dimo došel, našel je hižu vsu zakadjevu, Marko je sedel i pušil kak raufang, a pred njim je voda vršla u mašinu, u kojoj se kuhaj pun paklec ruskog teha, a u peći je praskalo i gorelo kak v peklju.

— Marko, kaj je to? zaviknul je lajtnant.

— Pokorno javljam, gospon lajtnant, da je vse u redu, samo sa cigarami nisam još gotov!“

Priredil:

Glad Ferencz

k-vladajućoj kući i ljubavi domovine bil pohvalil.

Da je sudac onoga bedastoga saljivdiju koj je dobroj starici ozbiljne nepovoljnosti skoro bil priskrbel, u ruke dobil, sigurno bi mu bil njegova oselska uha jedno malo prištucal!

Pamti: Slobodno sbijaj šale, slobodno e sbijaj, makar i nisu najpametnije, ali sbijaj u pravo vrijeme i na pravom mjestu.

Strašen vietar.

Neki seljački dečko je jedno došel sa svojim otcem u Peštu. Tam je videl na ribcem pijacu, kak je vietar, ednomu gosponu odnesel škrljak skup sa barokom iz glave. Kaj je to „baroka“ nije nikada čui niti znal. Kad je došel domov, pripovedal je materi i braći, da u varosu tak strašno vietar puše, da ljudem i lasi zglave trga i odnaša.

Em. Kollay.

Gabona árak — Oléna žltka

1 m-mázsa. — 1 m-cent.	frt	kr	
Buza	Pšenica	6 00 —	
Zab	Zob	5.50 —	
Rozs	Hrč	5. —	
Kukoricza 6 uj	Kuruza stara	6.00 —	
"	" nova	5.00 —	
Árpa	Ječmen	7. —	
Fehér bab uj	Grah beli	6. —	
Sárga " "	" zuti	5.50	
Vegyés " "	" zmésán	10. —	
Lenmag	Len	5. —	
Bükköny	Grahorka		

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glávni surednik

GLÁD FERENCZ.

Nyilttör.

E rovat alatt közöltékert sem talaki, sem arimi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni chinai sat. a legujabb mintázattal és színekben. u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint sima, csikok, kockázott, mintázottakat damasztott sat. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szín mintázattal sat. postabér és vámtmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bályeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a muraközi takarékpénztár végrehajthatónak, Meszárics Mátvás és Bakza Lenárd beliczei lakosok végrehajtást szenvedett elleni 60 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbírószág területén levő beliczei 68 tk. 83 hrsz. a. ingatlan 211 frt becsárban és az ezen tjkvben felvett legelő illetmény 150 frt becsárban a végr. törvény 156. §-a értelmében egészben, — a beliczei 445 tk. 152 hrsz. a. ingatlan 49 frt becsárban a végr. törv. 156. §-a értelmében egészben, a beliczei 57 tkv. 72 hrsz. ingatlanból Bakza Lénárdot illető egykilenczöd része 56 frt 77⁷/₁₀₀ kr becsárban; ugyanezen tkvben felvett legelő illetmény a végr. törv. 156 §-a értelmében egészben 150 frt becsárban; a beliczei 313 tk. 420/c hrsz. a. 27 lrt; 553/c hrsz. a. 24 frt; 701/c hrsz. a. 23 frt, 750/c hrsz. a. 23 frt; 814/1 hrsz. a. 56 frt becsárban, a végr. törvény 156. §-a értelmében egészben; a beliczei 557 tk. 814/4 hrsz. a. ingatlan 56 frt becsárban a végr. törvény 156. § a értelmében egészben, a beliczei 550 tk. 93 hrsz. a. ingatlan 219 frt becsárban és ezen tkvben felvett legelő illetőség 100 frt.

Megjegyeztetik, hogy a beliczei 68 tkvben C. 6 sor és 445 tkvben C. 2 sor szám a. özvegy Safarics Istvánné szül. Vinkvics Francsiska javára bekebelezett szolgalmi jog ezen árveréssel nem érintetik — valamint nem érintetik a beliczei 313 tkvben és ugyanottani 557 sz. tkvben öz. Bakza Józsefné szül. Jursics Borbála javára C. 1 sor sor-számok alatt bekebelezett szolgalmi jog sem. Az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1895. évi szeptember hó 5. napján d. e. 10 órakor

a beliczei községbíró házánál Zakál Henrik ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatai fognak.

Árverezui szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagyis az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 795 1—1

Kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság. Csáktornyán, 1895. június 22-én.

382 — köz. 95.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

Melynél fogva Szent-Mária község alólirt előjárósága által ezennel közhírré tételik, miszerint a község tulajdonát képező vadászati jog

1895. évi augusztus hó 14-én

reggeli 10 órakor a község házánál hat egymás után következő évre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a körjegyzői irodában bármely napon a hivatalos órákban betekinthetők.

Mura-Szent-Mária, 1895. augusztus 5.

794 1—1

Ifju Goricsánecz József s. k. körjegyző.

(P. H.) Krányecz Elek s. k. bírő.

Hirdetések.

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi csakis fél és 1 kilos öveg-paisacokkban

határozottan Christoph-félc lakk kérendő.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használatiassanak, mivel a kell-metlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajtakának sajátja, elkerültezik. Emellett a használatu olyan egyszerű, elkerültezik a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz,
sárgásbarnát és mahagontbarnát, mely akár csak az olaj-festék fűdi be a pallót a egyuttal fényt is ad. Beért egyaránt áll-simásható régi vagy új pallóra. Teljesen betűd minden coltot, korábbi mázolást s; van azután

iszta fénymáz (színezetlen)
u' pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különbösen parketre a olajfestékek mar beázott egészen új pallókra való. Csak fényt ad, onnélfogva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzög mtr. (két középny-gyűgű szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9¹/₂ mázsa.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamásolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevárásnál toe ek-jel vigyázzni a cégre a a gyári jogre, mivel ott a többi mint 1880 éve létező gyármanyt sokféle utanoznak és hamisítják, s sokkal rosszabb, a gyakran a célnak meg nem felelő minőség-ben hozták forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyvetni gyártója,
Prága, P. Berlin.
Zürich.
Csáktornyán:
GRÁNER TESTVÉREKNÉL.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órás és ékserész Csáktornyán,

Főter, az új takarékpénztárt épületben.

— — — — —

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA,
arany, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

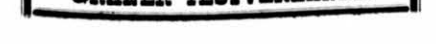
Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a leg-olcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

— — — — —

Olcsó árak mellett.

Legjobb szerkezetű svájci zseborák.

Fali ingabórák.

Arverési hirdelmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíróság 1895. évi 4619/4620/4621/p95 számú végzése következtében dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd által képviselt ifj. Neumann Miksa és dr. Witzleki Frigyes javára Friedrich Fáni mura-csányi lakos ellen 2672/900 és 620 frt s jár. erejéig fogatosított végrehajtás útján lefoglalt és 1782 frt 42 kr-ra becsült különféle bolti árucikkék, bolti felszerelések, 5519 liter uj és ó-bor, hordók, kőszén, 2 szekér szén, ládák, 1 szelelő rosta, 1 szecskavágó, 2 kukoriczakas, zsákok, szobabutor, egyéb apró tárgyakkól álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 4675/p 1895. sz. végzése folytán 2672/900 620 frt tőkekövetelés, ennek és pedig 2672 frtnak 1895. évi július 1-től és 900 frt 620 frtnak 1895. évi augusztus hó 2. napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 162 frt 65 r-ban bíróilag már megállapított költségek erejéig Mura-Csányban a helyszínén leendő esközlésére

1895. évi augusztus 19. napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Perlakon, 1895. évi augusztus hó 6 ik napján.

793 1-1

Stern Frigyes,
kir. bírósági végrehajtó.

FRIEDMANN KÁROLY

bécsi butorgyári ügynöksége és
eredeti angol kerékpár kizárólagos képviselőse
NAGY-KANIZSÁN.

Kerékpár mintaraktár.

792 2-3

Legkedvezőbb fizetési feltételek.

Butor és kerékpár képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Kerékpár-tanulógép a t. rendelőknek rendelkezésére áll.

Hirdetés.

A csáktornyai áll. tanítóképezde köztartásához szükségelendő **hus-, kenyér-, zsemlye- és lisztáruk szállítás**a a legjutányosabb vállalkozóknak egy évre kiadatik.

Írásbeli ajánlatok **f. hó 15-ig** a képezde igazgatóságához nyújtandók be, ahol a feltételek is megtudhatók.

Csáktornya, 1895. augusztus hó 1.

791 2-2

Margitai József,
igazgató.

A legjobb
poloskák, balhák,
konyhaférgek,

moly, bazi-
állatok, illetve stb.
ellen.

„Zacherlin”

Csodálatos hatása! Ugy öl, mint semmi más szer
mindennemű rovarokat és azért az egész világban mint a maga nemében egyetlen szer
hirneves és keresett.

Ismertető jelei: 1. A lepecsételt üveg. 2. A név: **ZACHERLIN.**

Valódi kiható:

Csáktornya:
Özv. Göncz L. gyógysz.
Gráner Testvérek
Heinrich Miksa
Strahia Testvérek.

Alsó Lendva:
Fuss Nándor gyógysz.
Freyer Fülöp.

Perlak:
Kramarits Viktor
Sosterics Pál.

Polstrau:
Rabič Miksa.